

Hoito-osastopaikkoihin, ikäihmisten ympärivuorokautiseen asumiseen ja intervallipaikkoihin liittyvien yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen keskisellä alueella

Aluehallitus 31.08.2026 § 152

ÖVPH/4912/01.00.00/2026

Valmistelija Suikkanen Juha

Orava Marjo

Kotanen Heidi

Lisätietoja: puhelinnumero: 040 183 5803 (J Suikkanen), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Aluevaltuuston hyväksymän tulevaisuus- ja kehittämisohjelman toimeenpanoa on aloitettu suunnittelemalla toiminnan muutoksia keskisellä alueella. Valmistelun tavoitteena on vastata nykyistä paremmin asiakkaiden palvelutarpeeseen ja kehittää palveluita strategian mukaisesti sekä vastata aluevaltuuston hyväksymiin vuoden 2026 ja 2027 säästötavoitteisiin.

Asiakkaan näkökulmasta muutosten tavoitteena on, että ihmiset, joille on myönnetty paikka asumispalveluihin, saisivat nykyistä nopeammin paikan asumispalveluista. Tavoitteena on turvata asiakkaiden oikeus saada asumispalvelupaikka lain edellyttämässä kolmen kuukauden määräajassa. Tällä hetkellä yleislääketieteen osastoilla on asumispalveluun odottajia, joilla ei enää ole hoidollista tarvetta osastohoitoon.

Keskisen alueen palvelurakenteen muutokset edellyttävät yleislääketieteen akuuttiosastokapasiteetin uudelleenjärjestelyä sairaalan alueella. Tätä varten perustetaan noin 17 paikan akuutti yleislääketieteen osasto, jonka tavoitteena on parantaa palveluketjun toimivuutta erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä sekä sujuvoittaa potilaiden siirtymistä oikea-aikaiseen jatkohoitoon.

Osasto suunnitellaan samalla opetusosastoksi. Tavoitteena on vahvistaa palveluiden laatua, vaikuttavuutta, saatavuutta ja henkilöstön osaamista. Toimintamalli tukee moniammatillista oppimista vahvasti kaksikielisessä toimintaympäristössä, kehittää opiskelijaohjausta ja lisää harjoittelupaikkakapasiteettia. Lisäksi se vahvistaa oppilaitosten ja hyvinvointialueen yhteistyötä sekä luo edellytyksiä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kytkemiselle käytännön potilastyöhön.

Ehdotus keskisen alueen paikkojen muutoksista

Palvelu	Paikkamäärä 5/2026	Muutos vrt. nykytila
Erikoissairaanhoidon osastopaikat (koko Pohjanmaa)	142	-18 paikkaa (max.)
Yleislääketieteen akuuttiosastopaikat, yleislääketieteen arviointi- ja kuntoutuspaikat (koko Pohjanmaa)	92	+ 17 akuutti yleislääketieteen paikkaa keskussairaalaan -Eriyksen hoivan osaston selvittäminen -25 arviointi- ja kuntoutuspaikkaa
Palliativisen hoidon osastopaikat (koko Pohjanmaa)	14	Ei muutosta
Ikäihmisten asumispalvelupaikat 24/7	852 (omat 453, osto 399)	-3 omaa paikkaa + 37 omaa paikkaa

(Vaasa, Laihia, Mustasaari)		
Intervallipaikat (Vaasa, Laihia, Mustasaari)	52 (Näistä Vaasassa tilapäisesti 8 paikkaa muutettuna 24/7 asumispaikoiksi)	- 40 intervallipaikkaa +22 intervallipaikkaa

Muutosten seurauksena ympärivuorokautisen palveluasumisen paikat lisääntyvät nettomääräisesti 34 paikalla. Intervallipaikkojen määrä vähenee 18 paikalla. Yleislääketieteen kokonaispaikkamäärä vähenee 11 paikalla ja erikoissairaanhoidon osastopaikat vähenevät maksimissaan 18 paikalla. Tarvittaessa yleislääketieteen osastoilla ja intervallihoito-osastoilla on mahdollisuus nostaa paikkamäärää tarpeen mukaan.

Mahdolliset muutokset koskevat sairaalapalveluissa kirurgian osasto 3, päivystysosastoa sekä Mustasaaren yleislääketieteen osastoa. Ikäihmisten asumispalveluissa muutokset kohdistuvat Solgårdiin, Helmiinaan, Vennyyn ja Elviin sekä Wilhelmiinaan ja Emma – asumisyksiköihin. Mahdolliset muutokset kohdistuvat noin 95 työntekijään/viranhaltijaan.

Taloudelliset vaikutukset

Päätavoitteena on saada asiakasvirtaus sujuvammaksi ja asiakkaat oikean palvelun piiriin. Tämä vaatii resurssien ohjaamista ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, jota vahvistetaan keskisellä alueella. Säästövaikutukset näkyvät erikoissairaanhoidossa. Kustannussäästöä syntyy myös siinä, että asiakkaita ja potilaita hoidetaan oikealla tasolla.

Yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen

Yhteistoimintaneuvottelujen perusteena käytetään taloudellisia, tuotannollisia ja toimintojen uudelleenorganisointiin liittyviä syitä. Mahdolliset muutokset perustuvat aluevaltuuston hyväksymään tulevaisuus- ja kehittämisohjelmaan. Ehdotettujen muutosten lisäksi vuoden 2027 budjettiin kohdistuu 1 M€:n henkilöstöön liittyvät säästöt, joka pyritään tekemään luonnollisen poistuman kautta.

Mahdollisilla muutoksilla on väistämättä aina myös eritasoisia henkilöstövaikutuksia. Yhteistoimintalaki edellyttää, että ennen kuin työnantaja tekee päätöksen henkilöstön asemaan olennaisesti vaikuttavasta asiasta, tulee työnantajan neuvotella ratkaisun perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehdoista henkilöstön kanssa. Mikäli muutoksen toteuttaminen tulee johtamaan vähintään 10 työntekijän irtisanomiseen, osa-aikaistamiseen tai lomauttamiseen, tulee asiasta neuvotella vähintään 6 viikon ajan ennen päätöksen tekemistä. Alle 10 työntekijää koskevien irtisanomisten, osa-aikaistamisten tai lomauttamisten osalta neuvottelu-aika on vähintään kaksi viikkoa. Vastaavaa neuvottelumenettelyä noudatetaan myös silloin, kun muutoksen toteuttaminen muuttaa työntekijän kanssa solmitun työsopimuksen ehtoja yksipuolisesti ilman, että työntekijä suostuu esitettyyn muutokseen.

Toiminnan muutosten edellyttämien palvelussuhteen ehtojen muuttamisen menettelytavat riippuvat työntekijöiden osalta siitä, miten palvelussuhteen ehdoista on kunkin yksilöllisessä työsopimuksessa sovittu. Mikäli esim. työntekopaikka on työsopimuksessa määritelty osoitteen tai esim. luovuttaneen organisaation toiminta-alueen mukaisesti, ei työnantaja voi muuttaa sitä ilman henkilön suostumusta yksipuolisesti ilman irtisanomisperustetta. Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa solmituissa työsopimuksissa työntekopaikaksi on määritelty Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminta-alue ja samoin luovuttaneiden organisaatioiden tuoreemmissa työsopimuksissa on pääsääntöisesti huomioitu mahdollisuus mm. muuttaa työntekopaikkaa. Pohjanmaan hyvinvointialueella ei

kuitenkaan työnantajana ole muualta kuin Vaasan sairaanhoitopiiristä siirtyneiden työntekijöiden työsopimusten sisältöjä tiedossa, joten vetoaminen työsopimuksen rajoittavaan ehtoon edellyttää sitä, että työntekijä esittää työsopimuksen työnantajalle.

Työntekijän työsopimuksella sovittuja palvelussuhteen ehtoja voidaan muuttaa niistä työntekijän kanssa sopimalla. Jos työntekijä ei suostu muutokseen, tulee työnantajalla yksipuolisen muutoksen tehdäkseen olla työsopimuslaissa tarkoitettu irtisanomisperuste. Irtisanomisperusteeseen vetoaminen, vaikka vain työsuhteen ehtojen muuttamiseksi edellyttää sitä, että työnantajan on ennen päätöksen tekemistä neuvoteltava asian perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista yhteistoimitalain 7 §:n työvoiman käytön vähentämistä koskevien määräysten mukaisesti.

Viranhaltijan palvelussuhteen ehtoja voi työnantaja muuttaa hieman joustavammin virantoimitusvelvollisuutta muuttamalla. Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen edellyttää viranhaltijan kuulemista ennen muutoksen tekemistä.

Edellä esitetyillä perusteilla esitetään, että Pohjanmaan hyvinvointialue työnantajana aloittaa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n ja 7 §:n mukaiset yllä mainittuun henkilöstöön kohdistuvat yhteistoimintaneuvottelut.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että

1. aluehallitus päättää aloittaa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n ja 7 §:n mukaiset yhteistoimintaneuvottelut keskisen alueen toiminnallisista muutoksista
2. valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan päättämään neuvotteluesitysten antamisesta; ja tuomaan yhteistoimintaneuvottelujen tulokset aluehallitukselle tiedoksi. Tämän jälkeen yksittäiset toimeenpanopäätökset tehdään hallintosäännön toimivaltuuksien mukaisesti.

Päätös:

Sivun 25 valmistelutekstiin tehtiin tekninen korjaus siten, että yleislääketieteen osastoilla ja *intervallihoido-osastoilla* on mahdollisuus nostaa paikkamäärää tarpeen mukaan.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti seuraavalla päätösehdotukseen tehdyllä lisäyksellä; päätökseen lisättiin kolmas kohta hallituksen jäsenen Antti Tuomelan ehdotuksesta, jota kannatti Anne Salovaara-Kero ym.:

- 3) Yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen aluehallitus päättää mahdollisista palvelumuutoksista erillisillä päätöksillä.

Pöytäkirjaan merkittiin, että hallituksen jäsen Sari Ala-Heikkilä ilmoitti esteellisyydestään (edustusjävi työsuojeluvaltuutetun roolin vuoksi, hallintolain 28 §:n 1. mom:n 2. kohta) ja poistui asian käsittelyn ajaksi.

Liitteet

Jakelu